

رسانه ها و تحولات فردی و اجتماعی

مژگان خسروی رستمی- کارشناس ارشد علوم تربیتی

کلید واژه ها: رسانه- اطلاعات- جامعه

با پیشرفت فناوری و پیچیده تر شدن جامعه، انتقال اطلاعات و برقراری ارتباطات بیشتر مورد توجه قرار می گیرد، زیرا پیشرفت در نشر و استفاده از اطلاعات باعث تغییر در جامعه و روابط انسانی می گردد.

استفاده از رسانه ها و فناوری های نوین ارتباطی، باعث ایجاد پیشرفت هایی برای استفاده کنندگان شده است. در شکل گیری و بقای جامعه انسانی که مجموعه ای است از افراد که با نظامات و سنن و آداب و قوانین خاص به یکدیگر پیوند خورده، زندگی دسته جمعی دارند، تحولات اجتماعی، آداب و رسوم و سنن و میراث فرهنگی موثر هستند. جامعه انسانی برای بقا و پیشرفت، نیازمند به برنامه ریزی و مدیریت مناسب است و برای برنامه ریزی و مدیریت صحیح، محتاج عوامل و معیارهای متعددی است، از جمله در نظر داشتن یافته های علمی و استفاده مطلوب و بهینه از آنها در برنامه های کلان فرهنگی و اجتماعی جامعه بسیار مؤثر است و سبب تقویت و ارتقاء شاخص های فرهنگی و اجتماعی جامعه می گردد.

در جهان امروز وسایل ارتباط جمعی با انتقال اطلاعات، دانش جدید و مبادله افکار، در راه پیشرفت فرهنگ و تمدن بشری نقش بزرگی را بر عهده دارند. افزایش جمعیت، مهاجرت به شهر های بزرگ و تغییرات سیاسی، فرهنگی و اجتماعی همه از جمله عواملی هستند که روز به روز نیاز انسان را به آگاهی از تمام حوادث و وقایع جاری محیط زندگی بیشتر می کند.

در جوامع کنونی، افراد کوشش می کنند از مسائل اجتماعی مطلع شوند تا بتوانند در زندگی فردی و اجتماعی موثر باشند. ظهور وسایل ارتباطی در هر زمان، در ارتقای فهم انسان ها از زندگی فردی و اجتماعی موثر بوده است، به همین جهت آگاهی از مسایل اجتماعی ویژگی بارز زمان معاصر به شمار می رود و همین آگاهی است که توجه انسان را به زندگی فردی و جمعی و مسوولیت هایش جلب می نماید.

به این ترتیب در جامعه کنونی، یک فرد تنها موقعی می تواند از بهترین امکانات بهره مند گردد که دارای معلومات و اطلاعات کافی، نگرش ها و افکار صحیح باشد و این امر با استفاده از رسانه ها، امکان

پذیر است. تحولات فرهنگی، اجتماعی و سیاسی در قرون اخیر بیانگر این واقعیت است که افکار انسان وابسته به ابزارهای رسانه ای و ارتباطی بوده است.

رسانه ها

رسانه ها در عصر حاضر بخش جدا ناپذیری از زندگی مردم شده اند در واقع رسانه ها ، افراد ، ابزار یا موقعیت هایی هستند که بوسیله آن پیام ارائه می شود به عبارت دیگر رسانه ها ابزاری هستند که برای ذخیره سازی و عرضه اطلاعات یا داده بکار گرفته می شوند و دارای انواع مختلفی می باشن. نمونه ای از دسته بندی انواع رسانه به صورت زیر می باشد.

رسانه تبلیغاتی : رسانه هایی که برای ثبت یا ذخیره سازی و عرضه تبلیغات در شکل های مختلف ارائه می شوند.

رسانه پخش: این نوع رسانه بر روی شبکه الکترونیکی ارایه می شود.

رسانه دیجیتالی : رسانه الکترونیکی که برای ذخیره انتقال و دریافت اطلاعات دیجیتال استفاده می شود و شکلی از رسانه های الکترونیکی می باشد.

رسانه جمعی : به معنی ارتباطات جمعی است و به مجموعه ای از کلیه فناوری های رسانه ای شامل اینترنت ، تلویزیون ، روزنامه، فیلم ، رادیو اطلاق می شود.

چند رسانه ای : ارتباطات از طریق شکل های چند گانه که در همکاری با یکدیگر شکلی از محتوای اطلاعاتی و پردازش شده را ارایه می دهند.

رسانه نوشتاری : ارتباطات که از طریق کاغذ یا شکلی از آن ارائه گردد.

رسانه اجتماعی : رسانه هایی که مبتنی بر تعاملات اجتماعی منتشر می گردند.

مردم از رسانه ها در زندگی روزانه با اهداف متفاوت بهره مند می شوند. مثلا به صورت سرگرمی و یا به صورت آموزشی ولی مهمترین نقش رسانه ها فرهنگ سازی یک جامعه می باشد. در جوامع امروزی رسانه ها بین زندگی افراد با دنیای اطلاعات و ارتباطات پیوندی عمیق ایجاد کرده اند. انسانهای امروزی می توانند از طریق رسانه ها با آداب و رسوم، میراث فرهنگی و فرهنگ جامعه ی خود و دیگر جوامع آشنا شوند. در این دوران، رسانه ها در جامعه می توانند نقش مهم و تعیین کننده ای را ایفا کنند. رسانه های توانمند نقش به سزایی در افکار عمومی و جامعه ایجاد کرده ، پایه گذار نسل جدیدی در تاریخ بشریت باشند.

امروزه اطلاعات به کمک رسانه ها در دسترس افراد قرار می گیرد. اطلاعات، داده های پردازش شده ای هستند که گیرنده آنها را دریافت، تفسیر و درک می کند. از آنجا که نیاز های بشری گوناگون است و پیچیدگی هایی جامعه انسانی روز افزون می باشد، نقش وسایل ارتباطی و رسانه اشکال و جنبه های مختلفی را به خود می گیرد، بنا بر این رسانه و نظام ارتباطی در مفهوم عام پدیده است، جهانی که همه جا وجود دارد و به نیاز هایی پاسخ می دهد که برای تمامی افراد مشترک است. در واقع جامعه انسانی نمی تواند بدون نظام ارتباطی و رسانه به حیات خود ادامه دهد.